

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 23To/70/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3815010096
Dátum vydania rozhodnutia: 16. 11. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ondrej Samaš
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2015:3815010096.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trenčíne v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Ondreja Samaša a sudcov JUDr. Františka Kováča a JUDr. Patrika Príbělského, PhD. na verejnom zasadnutí konanom dňa 16. novembra 2015 prejednal odvolanie obžalovaného

I. O.,

nar. XX.XX.XXXX v J., trvale bytom T. pod E. Na X. XXX/X, bytom G., G. XX/XX, t.č. vo výkone trestu odňatia slobody v Ústave na výkon trestu odňatia slobody llava, na verejnom zasadnutí prítomného,

ktoré podal proti rozsudku Okresného súdu Prievidza, sp.zn. 3T/33/2015 zo dňa 29. apríla 2015 a takto

r o z h o d o l :

Podľa § 321 ods. 1 písm. d/, ods. 2 Tr.por. zrušuje sa v napadnutom rozsudku celý výrok o treste a o zrušení skoršieho rozsudku.

Podľa § 322 ods. 3 Tr.por. sa obžalovaný odsudzuje pri nezmenenom výroku o vine podľa § 194 ods. 3 Tr.zák. s použitím §§ 36 písm. l/, n/, 37 písm. h/, m/, 38 ods. 2, 42 ods. 1, 41 ods. 2 Tr.zák. k súhrnnému trestu odňatia slobody 50 (päťdesiat) mesiacov.

Podľa § 48 ods. 2 písm. b/ Tr.zák. sa na výkon trestu odňatia slobody zaraďuje do ústavu na výkon trestu so stredným stupňom stráženia.

Podľa § 42 ods. 2 Tr.zák. súd zároveň zrušuje výrok o treste rozsudku Okresného súdu Prievidza, sp.zn. 1T/120/2014 zo dňa 28.01.2015, právoplatný dňa 28.01.2015, ako i všetky ďalšie rozhodnutia na tento výrok obsahovo nadväzujúce, ak vzhľadom na zmenu, ku ktorej došlo zrušením, stratili svoj podklad.

o d ô v o d n e n i e :

Rozsudkom súdu prvého stupňa bol obžalovaný I. O. uznaný vinným zo zločinu porušovania domovej slobody podľa § 194 ods. 1, 2 písm. a/, ods. 3 písm. a/ Tr.zák. s poukazom na §§ 138 písm. d/, 139 ods. 1 písm. e/, 127 ods. 3 Tr.zák., pretože dňa 02.09.2014 v čase okolo 16.20 hod. v G., na A. P. E. č. XX po tom, čo videl vojsť do vchodu bytovky poškodenú S. C., nar. XX.XX.XXXX, nasledoval ju a keď poškodená prišla k bytu č. 4, ktorého bola užívateľom a odomkla dvere, zozadu do nej strčil, na čo poškodená spadla na zem do predsieni svojho bytu, následne vošiel do bytu poškodenej a naznačil jej ukazovák, aby bola ticho, keď poškodená začala kričať, rukou jej zakryl ústa, poškodená sa bránila rukami, snažila sa kričať, na čo z bytu ušiel, pričom uvedeným konaním nespôsobil poškodenej S. C.,

nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom G., T. E. č. XXX/XX, prechodne v X. pre seniorov, M. O. XX, G., žiadnu škodu na majetku ani žiadne zranenia.

Bol za to odsúdený podľa § 194 ods. 3 Tr.zák. s použitím §§ 42 ods. 1, 41 ods. 2, 36 písm. l/, 37 písm. h/, m/, 38 ods. 4 Tr.zák. k súhrnnému trestu odňatia slobody na 56 mesiacov, pre výkon ktorého trestu bol podľa § 48 ods. 2 písm. b/ Tr.zák. zaradený do ústavu na výkon trestu so stredným stupňom stráženia.

Podľa § 42 ods. 2 Tr.zák. súd zároveň zrušil výrok o treste v rozsudku Okresného súdu Prievidza, sp.zn. 1T/120/2014 zo dňa 28.01.2015, ako i všetky ďalšie rozhodnutia na tento výrok obsahovo nadväzujúce, ak vzhľadom na zmenu, ku ktorej došlo zrušením, stratili svoj podklad.

Proti tomuto rozsudku podal v zákonnej lehote odvolanie obžalovaný, ktoré písomne podal jednak sám, ako aj prostredníctvom svojho obhajcu. Obžalovaný sa v odvolaní domáhal zmeny výroku o súhrnnom treste tak, aby mu tento trest bol uložený aj vo vzťahu k rozsudku pod sp.zn. 2T/28/2014. Obhajca vytýkal súdu prvého stupňa pokiaľ tento prihliadol aj na príťažujúcu okolnosť podľa § 37 písm. m/ Tr.zák., pretože súd na predchádzajúce odsúdenia nemusel prihliadať. Súd prvého stupňa ďalej pochybil, keď obžalovanému nepriznal poľahčujúcu okolnosť aj podľa § 36 písm. n/ Tr.zák., pretože obžalovaný sa k spáchaniu skutku ihneď dobrovoľne priznal a napomáhal orgánom činným v trestnom konaní pri objasňovaní trestnej činnosti. Súd preto nesprávne určil pomer príťažujúcich a poľahčujúcich okolností a nesprávne podľa § 38 ods. 4 Tr.zák. zvyšoval dolnú hranicu trestnej sadzby odňatia slobody. Obhajca navrhol podľa § 321 ods. 1 písm. e/ Tr.por. zrušiť výrok o treste s tým, aby odvolací súd podľa § 322 ods. 3 Tr.por. sám vo veci rozhodol tak, že obžalovanému uloží miernejší trest odňatia slobody.

Na verejnom zasadnutí konanom o odvolaní, navrhol obhajca odvolaniu obžalovaného vyhovieť. Prokurátorka krajskej prokuratúry navrhla odvolanie obžalovaného podľa § 319 Tr.por. ako nedôvodné zamietnuť, pretože neboli splnené podmienky pre priznanie poľahčujúcej okolnosti podľa § 36 písm. n/ Tr.zák.

Odvolací súd podľa § 317 ods. 1 Tr.por. preskúmal zákonnosť a odôvodnenosť napadnutého výroku rozsudku, ako aj správnosť postupu konania, ktoré tomuto výroku predchádzalo a dospel k záveru, že odvolanie obžalovaného je čiastočne dôvodné.

Pokiaľ ide o procesný postup orgánov činných v trestnom konaní a súdu prvého stupňa, v tomto smere nebola v odvolaní vytýkaná žiadna chyba, pričom ani odvolací súd sám nezistil také chyby, ktoré by odôvodňovali podanie dovolania podľa § 371 ods. 1 Tr.por.

Výrok o vine urobil súd prvého stupňa po tom, čo postupom podľa § 257 Tr.por. prijal vyhlásenie obžalovaného o tom, že je vinným zo spáchania skutku uvedeného v obžalobe.

K vytýkaným chybám, týkajúcich sa výroku o treste, uvádza senát nadriadeného súdu nasledovné. Uloženie súhrnného trestu obžalovanému aj vo vzťahu k právoplatnému trestnému rozkazu Okresného súdu Prievidza, sp.zn. 2T/28/2014 zo dňa 28.02.2014 neprichádzalo do úvahy. Nebola totiž splnená podmienka pre uloženie takéhoto súhrnného trestu podľa § 42 ods. 1 Tr.zák. spočívajúca v tom, že súd odsudzuje páchatel'a za trestný čin, ktorý spáchal skôr, ako bol súdom prvého stupňa vyhlásený odsudzujúci rozsudok za iný jeho trestný čin. V prípade uvedeného trestného rozkazu nastali účinky jeho vyhlásenia doručením obžalovanému dňa 11.03.2014 (§ 353 ods. 6 Tr.por.). Trestnú činnosť, ktorá je premetom tohto trestného konania, spáchal obžalovaný neskôr po doručení trestného rozkazu dňa 02.09.2014. Nebola teda splnená vyššie uvedená podmienka uvedená v § 42 ods. 1 Tr.zák. pre uloženie súhrnného trestu k tomuto právoplatnému odsúdeniu trestným rozkazom.

Senát odvolacieho súdu neprisvedčil názoru obhajcu, pokiaľ tento namietal použitie aj príťažujúcej okolnosti podľa § 37 písm. m/ Tr.zák. Podľa tohto ustanovenia Trestného zákona, síce súd nemusí na túto príťažujúcu okolnosť podľa povahy predchádzajúceho odsúdenia prihliadnuť. V tomto prípade však takéto rozhodnutie neprichádzalo do úvahy. Početnosť predchádzajúcich súdnych odsúdení aj k nepodmienečným trestom odňatia slobody, ktoré sa minuli svojho prevýchovného účinku, neumožňovalo použitie tohto dobrodenia zákona pri rozhodovaní o príťažujúcich okolnostiach.

Na druhej strane, senát odvolacieho súdu prisvedčil názoru obhajcu v tom, že okrem poľahčujúcej okolnosti podľa § 36 písm. l/ Tr.zák. (priznanie sa k spáchaniu trestného činu a jeho úprimné oľutovanie), mala byť obžalovanému priznaná aj poľahčujúca okolnosť podľa § 36 písm. n/ Tr.zák. Úvodom k tomuto svojmu právnomu názoru považuje senát odvolacieho súdu za potrebné uviesť nasledovné. Po uskutočnenej rekodifikácii Trestného zákona došlo s účinnosťou od 01.01.2006 k významnej kvalitatívnej a kvantitatívnej zmene pri posudzovaní poľahčujúcich a priťažujúcich okolností. Zároveň došlo k výraznej zmene v tom, že zistený pomer poľahčujúcich a priťažujúcich okolností má zo zákona priamy vplyv na zvýšenie dolnej hranice trestnej sadzby, resp. zníženie hornej hranice trestnej sadzby tak, ako to vyplýva z ustanovenia § 38 Tr.zák.

Najvýznamnejšia zmena spočíva v tom, že v ustanoveniach §§ 36 a 37 Tr.zák. sú poľahčujúce a priťažujúce okolnosti uvedené taxatívne. Je tomu tak preto, aby pri rozhodovaní o zvyšovaní, resp. znižovaní trestných sadzieb podľa § 38 Tr.zák. bola z hľadiska pomeru týchto okolností jednotná súdna prax. Súčasne to ale znamená povinnosť súdu priznať poľahčujúcu okolnosť alebo prihliadnúť na priťažujúcu okolnosť, ak sú splnené v zákone uvedené podmienky. (Výnimkou je len ustanovenie § 37 písm. m/ Tr.zák. veta za bodkočiarkou).

Súčasne je potrebné uviesť, že aj vo vzťahu k priťažujúcim a poľahčujúcim okolnostiam platí zásada v pochybnostiach v prospech obvineného. To znamená, že v prípade pochybností ohľadne priťažujúcej okolnosti súd na túto neprihliadne. V prípade pochybností ohľadne poľahčujúcej okolnosti, súd túto obžalovanému prizná.

Poľahčujúca okolnosť v podobe napomáhania pri objasňovaní trestnej činnosti príslušným orgánom - § 36 písm. n/ Tr.zák. patrí medzi dôležité poľahčujúce okolnosti, umožňujúce dokonca uskutočniť odklon v trestnom konaní. V prípravnom konaní patrí medzi najvýznamnejšie napomáhania orgánom činným v trestnom konaní (ale aj súdu) splnenie podmienok obvineným pre uzavretie dohody o vine a treste. V konaní pred súdom je takýmto najvýznamnejším napomáhaním vyhlásenie obžalovaného podľa § 257 ods. 1 písm. b/, c/ Tr.por. (uznanie viny zo spáchania skutku uvedeného v obžalobe). Na základe takéhoto vyhlásenia, súdu spravidla odpadá povinnosť vykonať kontradiktórne hlavné pojednávanie aj vo vzťahu k výroku o vine (rýchlosť, hospodárnosť konania).

Ak teda obžalovaný I. O. v tejto veci urobil vyhlásenie podľa § 257 ods. 1 písm. b/ Tr.por. a súd prvého stupňa vyhlásenie prijal, bolo povinnosťou súdu prvého stupňa priznať obžalovanému aj túto poľahčujúcu okolnosť. Túto poľahčujúcu okolnosť pritom nemožno zamieňať s poľahčujúcou okolnosťou podľa § 36 písm. l/ Tr.zák. (priznanie a úprimné oľutovanie), splnenie ktorej ešte automaticky neznamená aj napomáhanie príslušným orgánom.

Z takto rozvedených dôvodov odvolací súd podľa § 321 ods. 1 písm. d/ Tr.por. zrušil výrok o treste v rozsudku súdu prvého stupňa a výrok o zrušení skoršieho rozsudku, pretože súd prvého stupňa porušil Trestný zákon v ustanovení § 36 písm. n/.

V súlade s ustanovením § 322 ods. 3 Tr.por. odvolací súd sám rozhodol o uložení súhrnného trestu obžalovanému, keď v dôsledku vyrovnaného pomeru poľahčujúcich a priťažujúcich okolností (2:2) ukladal obžalovanému trest odňatia slobody v rámci nezmenenej trestnej sadzby uvedenej v § 194 ods. 3 Tr.zák. - odňatie slobody na 3 roky až 8 rokov. Najmä doterajšia súdna trestnosť obžalovaného neumožňovala tomuto uložiť trest odňatia slobody na dolnej hranici, ako sa toho domáhal obhajca obžalovaného. Zníženie trestu odňatia slobody o 6 mesiacov oproti rozsudku súdu prvého stupňa, urobil odvolací súd v dôsledku priznania druhej vyššie uvedenej poľahčujúcej okolnosti.

Výrok o zaradení obžalovaného do ústavu na výkon trestu so stredným stupňom stráženia a výrok o zrušení skoršieho rozsudku, urobil odvolací súd z dôvodov a v zhode s rozhodnutím súdu prvého stupňa.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku zákon nepripúšťa žiadny ďalší riadny opravný prostriedok.